

## Informacija o predmetu Telekom

Na osnovu usvojene Strategije privatizacije 2004 godine, objavljen je međunarodni tender za prodaju 51,1204 akcijskog kapitala kompanije Telekom Crna Gora ad Podgorica, sa rokom za dostavljanje ponuda do 22.12.2004 godine. Na osnovu toga donijeta je odluka o prodaji Telekoma Crne Gore Mađar telekomu 2005 godine i o tome je zaključen ugovor.

Postoji osnovana sumnja da je u tom postupku zaključen štetan pravni posao, po državu, a u korist Mađar telekoma, na način da je prihvaćena ponuda tog pravnog lica suprotna javnom tenderu, te da je Vlada Crne Gore u korist tog pravnog lica izvršila doplatu na ime vrijednosti akcija manjinskim akcionarima, suštinski u korist vlasnika fondova, a u ovom slučaju okrivljenih, te je time tom pravnom licu omogućila sticanje većinskog dijela vlasništva akcijskog kapitala, umjesto da država stekne vlasništvo na dijelu upravo plaćenog akcijskog kapitala, a kojim i danas upravlja i u vlasništvu je tog pravnog lica. Vlada je dokupila te akcije upravo od prihoda od prodaje svojih akcija. Time je svjesno i namjerno oštećen državnog budžeta. Takođe predstavljeni tokovi novca, isplate i zaključeni fiktivni poslovi o pružanju konsultantskih usluga ukazuju na izvršenje krivičnih djela i nezakonito postupanje lica koja su prijavljena u ovom slučaju. O tome govori i Sporazum o odlaganju gonjenja u Sjedinjenim američkim državama u vezi ovog slučaja.

Shodno članu 59 stav 1 Zakonika o krivičnom postupku Crne Gore, ako državni tužilac nađe da nema osnova da preduzme gonjenje za krivično djelo za koje se goni po službenoj dužnosti ili da nema osnova da preduzme gonjenje protiv nekog od prijavljenih saučesnika dužan je da o tome obavijesti oštećenog i uputi da sam može preduzeti gonjenje i dostavi mu rješenje o odbacivanju krivične prijave krivičnu prijavu. Shodno stavu 3 pomenutog člana Zakonika o krivičnom postupku oštećeni ima pravo da preduzme gonjenje kao supsidijarni tužilac, u roku od 30 dana od dana prijema obavještenja neposredno višeg tužilaštva o postupanju po pritužbi. Ovo zakonodavno rješenje, koje daje ovlašćenje oštećenom da pod određenim uslovima i pod sudskom kontrolom pokrene ili produži gonjenje od kojeg je odustao državni tužilac, je svojevrsan korektiv nepravilnim ili nezakonitim aktima državnog tužioca. Takođe, u skladu sa Zakonom o Zaštitniku imovinsko-pravnih interesa Crne Gore („Službeni list CG“, br. 20/11 i 40/11), Zaštitnik zastupa Crnu Goru pred sudovima i drugim organima u postupcima u kojima se štiti imovina, prava i interesi države. U situacijama kada je riječ o krivičnim djelima sa elementima povrede javnog interesa, ovlašćen je da preduzme odgovarajuće pravne radnje u ime države.

U slučaju "Telekom", krivična prijava od strane NVO MANS je podnijeta nadležnom državnom tužilaštvu 01.03.2019 godine, zbog osnova sumnje da su određeni javni funkcioneri, službena i druga lica počinila krivično djelo koje se goni po službenoj dužnosti, a u vezi privatizacije Telekoma Crne Gore, u javnosti poznatijeg predmeta kao slučaj "Telekom".

Međutim, nakon višegodišnjeg pasivnog odnosa državnog tužioca koji je obrađivač predmeta, Specijalno državno tužilaštvo je donijelo odluku da se krivična prijava odbaci zbog nastupanja zastarelosti krivičnog gonjenja (Rješenje Specijalnog državnog tužilaštva Kt-S. br.28/19 od 28.07.2025 godine). Zaštitnik imovinsko-pravnih interesa Crne Gore, kao zakonski zastupnik Države Crne Gore, u skladu sa članom 271a Zakonika o krivičnom postupku, a shodno članu 59 Zakonika o krivičnom postupku podnio je dana 08.08.2025 godine Vrhovnom državnom tužilaštvu Pritužbu za preispitivanje rješenja o odbacivanju krivične prijave Kt-S. br.28/19 od 28.07.2025 godine. Tužilac u Vrhovnom državnom tužilaštvu je aktom od 16.09.2025 godine, obavijestio Zaštitnika imovinsko-pravnih interesa Crne Gore, da je nakon pribavljanja i razmatranja spisa Specijalnog državnog tužilaštva u Podgorici Kt-S.br.28/19, ocijenio da je donijeta pravilna i zakonita odluka u formi obrazloženog rješenja sa dovoljno jasnim razlozima, te naveo da u slučaju drugačijeg mišljenja, u smislu člana 59 stav 3 Zakonika o krivičnom postupku, oštećeni-Zaštitnik imovinsko-pravnih interesa Crne Gore ima pravo da preduzme gonjenje protiv prijavljenih lica za krivično djelo zloupotreba službenog položaja iz člana 416 stav 3 u vezi sa stavom 1 Krivičnog zakonika i krivično djelo zloupotreba službenog položaja pomaganjem iz člana 416 stav 3 u vezi stava 1 u vezi člana 25 Krivičnog zakonika, o čemu je i Specijalno državno tužilaštvo dalo detaljnu pouku u obavještenju. Datum prijema ovog akta tužioca u Vrhovnom državnom tužilaštvu kod Zaštitnika imovinsko-pravnih interesa Crne Gore je 22.09.2025 godine, a ova činjenica je od pravnog značaja za adekvatno korišćenje mogućnosti koje Državi Crnoj Gori, kao oštećenoj, pruža Zakonik o krivičnom postupku u članu 59.

Nacionalni savjet za borbu protiv korupcije, kao privremeno radno tijelo Vlade Crne Gore, shodno članu 5 Odluke o obrazovanju Nacionalnog savjeta za borbu protiv korupcije, pored ostalog, predlaže Vladi preduzimanje drugih mjera i aktivnosti od značaja za borbu protiv korupcije kada je to u određenim oblastima potrebno. Shodno tome na VIII sjednici, koja je održana 30.09.2025 godine, tematski je i produbljeno razmatrao slučaj "Telekom" iz ugla zaštite javnog interesa sa antikorupcijskog aspekta. Nakon detaljne rasprave usvojen je set zaključaka.

Prvo, Nacionalni savjet za borbu protiv korupcije jednoglasno je usvojio zaključak da je neophodno preduzeti sve pravne radnje radi zaštite interesa države, kao oštećene, i državne imovine u slučaju predmeta „Telekom“.

Drugo, imajući u vidu navedeno, Nacionalni savjet za borbu protiv korupcije predlaže Vladi Crne Gore da donese zaključak kojim se zadužuje Zaštitnik imovinsko-pravnih interesa Crne Gore da, u skladu sa svojim ovlašćenjima, zaštititi interese države Crne Gore kao oštećene u slučaju „Telekom“ i preduzme gonjenje u skladu sa Zakonikom o krivičnom postupku, kao supsidijarni tužilac, pred nadležnim sudom.

Treće, Nacionalni savjet za borbu protiv korupcije pozdravlja predlog Glavnog specijalnog tužioca da pokrene postupak za utvrđivanje disciplinske odgovornosti postupajućeg

tužioca u predmetu „Telekom“, u potpunosti uvažavajući i čuvajući nezavisnost organa nadležnog za odlučivanje o disciplinskoj odgovornosti.

Četvrto, Nacionalni savjet za borbu protiv korupcije pruža punu podršku Ministarstvu pravde u kreiranju rješenja u vezi sa provjerom integriteta nosilaca pravosudnih funkcija, u cilju unapređenja kvaliteta rada pravosuđa.

Prema dostupnim podacima i analizom činjenica, postoji osnovana sumnja da je do protoka vremena došlo kao posljedica namjerno neblagovremenog i neefikasnog postupanja nadležnog tužioca, što dodatno otvara pitanje odgovornosti i potencijalnog ugrožavanja pravde i pravne sigurnosti. Važno je naglasiti i da je Glavni specijalni tužilac Tužilačkom savjetu podnio predlog za utvrđivanje disciplinske odgovornosti protiv ranijeg obrađivača predmeta. Nacionalni savjet za borbu protiv korupcije je ocijenio veoma pozitivnim i odgovornim postupanje i sveukupan odnos Zaštitnika imovinsko-pravnih interesa. Takođe je naglašeno da u postupanju državnog tužilaštva ne postoji nikakva odgovornost aktuelnih VDT i GST, jer se neopravdan odnos tužilaca koji su obrađivali predmet desio prije njihovog stupanja na dužnost.

Razlozi za preduzimanje gonjenja, od strane države, kao oštećene, u svojstvu supsidijarnog tužioca su višestruki. Krivično djelo na koje se odnosi predmetni slučaj tiče se postupanja sa državnom imovinom i resursima od šireg društvenog značaja. Nepokretanje krivičnog postupka ostavlja prostor nekažnjivosti i narušava povjerenje građana u cjelokupan sistem i institucije.

Nacionalni savjet za borbu protiv korupcije smatra da postoji pravna osnova za postupanje pravosuđa u predmetu "Telekom", iz dva razloga. Prvo, kontinuitet preduzimanja tužilačkih radnji koji pokazuje da je zastarijevanje prekidano svakom pojedinačnom radnjom koja se preduzima radi otkrivanja krivičnog djela ili radi otkrivanja i gonjenja učinioca zbog učinjenog krivičnog djela, shodno članu 125 stav 4 Krivičnog zakonika Crne Gore, a što je Zaštitnik imovinsko-pravnih interesa Crne Gore precizno i iscrpno naveo u pomenutoj Pritužbi. Drugo, zastarijevanje krivičnog gonjenja počinje od dana kada je krivično djelo učinjeno, a ukoliko posljedica krivičnog djela nastupi kasnije, zastarijevanje krivičnog gonjenja počinje od dana kada je posljedica nastupila, a nedvosmisleno proizlazi da Država Crna Gora trpi posljedice iz prijavljenog krivičnog djela kontinuiranim korišćenjem nezakonito stečenih resursa države od strane Mađar telekoma.

Nacionalni savjet za borbu protiv korupcije smatra da je Država Crna Gora dužna da osigura ostvarivanje prava na pristup pravdi i efikasnu istragu kada postoji osnovana sumnja da je izvršeno krivično djelo, posebno kada su u pitanju nosioci javnih funkcija i službena lica.

U praksi drugih evropskih zemalja poznati su slučajevi u kojima su ovlašćeni organi

države preuzimali gonjenje u svojstvu supsidijarnih tužilaca kada se ocijeni da je tužilačka odluka proizvela pravnu ili društvenu štetu. Evropski sud za ljudska prava takođe je u više presuda ukazao na obavezu država da osiguraju djelotvorne pravne mehanizme protiv nekažnjivosti, posebno u slučajevima koji se odnose na korupciju, zloupotrebu službenog položaja javna sredstva.